

Както казахъ, трудно може да се прозре въ портретната галерия на миналото и да се видят конкретни образи на миналото отъ миналото. Тия образи се носятъ като сѣнки, като привидѣния. Едва отъ послѣднитѣ редове се долавя, схваща нѣщо, дозърватъ се нѣкои чѣрти, и то само на ония, които въ мнозинството изпъкватъ, било по имотностъ, било по обществено положение, било поради нѣкоя страсть, като по-голѣми по-крупни величини. Помежду тѣхъ се очѣрчаватъ тѣй нареченитѣ „кехай“. Тѣ сж родоначалници на голѣми сѣмейства, въ които се вижда още задругата, задружния челеденъ животъ. Тѣ иматъ голѣми стада, въ повечето случаи не въ Жеравна, а по-далеко, въ полето или равна Добруджа, дѣто странствуватъ, дѣто прѣкарватъ голѣма частъ отъ годината и се връщатъ на родно мѣсто прѣзъ зимния сезонъ. Тѣ си строятъ голѣми удобни кѣщи, които жеравненката реди съ пѣстри черги и китени възглавници. Ето първиятъ образъ на такивото кехай — *Димчо кехая*, въ кѣщата на когото и до днесъ срѣщаме хубави рѣзби — украса и пр. Тѣ сж родоначалници, които знаятъ да работятъ, да печелятъ, а — и да се веселятъ на домашна трапеза. Тѣ сж отъ тоя типъ, за който пѣе народна пѣсень:

„Седналъ ми Дамянъ чорбаджи
Да яде, Дамянъ, да пие,
Съ деветъ сина женени,
Съ деветъ мили снашици“ . . .

Около кехайтѣ въ портретната галерия на селото се виждатъ образитѣ на чорбаджиитѣ. Тѣ сж се издигнали имотно въ обществото, но сж си присвоили извѣстна стойностъ значение прѣдъ властта: тѣ иматъ общественъ санъ. Въ галериитѣ се вижда образа на *Петъръ Чорбаджи*, строгъ взискателенъ особно въ приличието, въ външното обществено-иерархическо приличие. Вече той е любителъ на наука, каквато тогава си пробива пътъ. Въ чорбаджийски санъ, обаче, се облачатъ не само имотни хора, но и други съ повече умъ и способности.

Отъ имотнитѣ и влиятелни чорбаджии изпква *Тодоръ Чорбаджи*, влиятеленъ прѣдъ властитѣ, застъпникъ за постройката на черквата, за каквато по-рано служила една проста сграда вънъ отъ село почти; отъ него сж подарени на църквата книги и вещи, които и до сега се употребяватъ. Той е баща на нѣколко сина, по-сетнѣ беювци въ Тулча. Въ галерията и до сега се съзира образа на *Божилъ-Чорбаджи*, съ тънки чѣрти на лицето, съ надкилени шалвари, съ бѣли чисти чорапи, обути въ плитки обуца — нѣщо като старосѣвѣтско конте. Липсата, обаче, на имотно състояние го лишава, сѣкашъ, отъ важностъ, намалява значението му, нѣкакъ го демократизира и приравнява съ широкия общественъ слой.